

Изложби

Изложбата „Една долга приказна со многу јазли“ во Музејот на современата уметност, е едно од „оние“ искуства кое го fascinираат, поместуваат и менуваат нашиот устоен (помалку горчлив) вкус на живеењето во нашиот град. Се работи за поставката на групата „Флуksус“, чие делување е принцип на повеќедимензионална мрежа на средби, приредби, идеи и објекти, која се шири веќе долг временски период и во многу земји. Поимот „Флуksус“ кој на латински значи движење, и можете да го пронајдете во речник, генерално значи и засега менување во форма односно во супстанција. Поточно, Џорџ Макјунас го смислил ова име како наслов за едно

Целото човештво

Коп изложбата „Една долга приказна со многу јазли, на „Флуksус“ уметниците (1962-1994) во Музејот на современата уметност во Скопје

„Интернационално списание за најновата уметност и антиуметност, за музиката и антимузиката, поезијата и антипоезијата“, и оттогаш на Макјунас Флуksус, му злужи како ознака за бројните концерти, настани, манифестации, едиции... кои ќе бидат одржувани, односно објавени во Европа, САД и Јапонија.

На прешањето Кој е Флуksус? И што е Флуksус? Рене Блок ќе рече: „Не може ниту денес, ниту по дваесет години да се даде еднозначен одговор. Како и во дадаизмот, надреализмот или футуризмот, така и Флуksус не е стил, Флуksус е духовен став“. И ќе се согласат со него сите оние „уметници“ или „конзументи“ кои се гневни на светот во кој триумфира бесмислата и смртта, и кои со гадење гледаат на начинот на кој се користи разумот и се третираат логиката и науката.

„Флуksус“ е оригинален во онаа смисла во која ни нуди идеи сочинети од комплексни бранувања од сегашноста и историјата, нивните искуства, фантазии и сеќавања кои се однесуваат на сите простори локално и интернационално мистично и рационално. „Флуksус“ ги истражувале и искористиле оние можности кои ги отвориле дадаистите, но се гледаат влијанија и на Кандински, Јављенски, кои ги прошириле до таа мера што од нив создале независна уметничка дисциплина.

Мрежата на контакти и активности што го чинат феноменот „Флуksус“ доаѓа до израз во раните шеесети години. Првите групации се формираат во Њујорк како и во германските градови Келн, Дизелдорф, Визбаден и Берлин, потоа, активни врски се развиваат со Јапонија и другите европски градови. Меѓутоа, во долгата историја на „Флуksус“ двете главни сцени на делување биле во Њујорк каде живеел Мекјунас и СРГерманија која во доцните шеесети станала постојано или непостојано место на живеење на многу од артистите на „Флуksус“. Овде е карактеристично тоа што уметниците како Џон Кејџ, Нам Џун Пајк, Емет Вилијамс... се среќаваат со веќе развиена

Имагинарен музеј!

Fluxus in Germany
1952 - 1994

FLUXUS

сцена во различни области на новата музика и поезија. Тоа чувство промовирало интердисциплинарни прист-апи и реагирало веднаш на новите присатапи.

Во Германија (во доцните педесетти) се создава погодна клима за артистичко експериментирање што се поврзува со авангардните движења на раниот 20-ти

век, и беше способна да развие нови интермедиијални форми. Меѓутоа артистите како Јозеф Бојс и Волф Фостел направиле „Флуksус“ континуирано да постои на арт сцената во Германија.

Уште при првиот контакт со приказната наречена „Флуksус“, обземени сте од магичноста, која потоа се претопува во рационално воспремање на уметниковата „нешта“, која сама по себе е совршен универзум. Разбирајќи дел од тие универзми, не само во вашата глава туку на лице место, овие „нешта“ ви дозволуваат и вие да бидете во нив и со нив. Со нивните повици „Се е уметност“ и „Сите луѓе се уметници“ конзументи повеќе нема. Врската говорот, поточно комуникацијата меѓу „уметникот“ и „конзументот“ е еден од миговите на „Флуksус“. Разгледувајќи малку понатаму се чувствувате возвишено, истовремено плашејќи се и радувајќи се поради неизвесноста на движењето кое трае, не поради неизвесноста туку поради течението по кое следи менување.

Мон сгноре Ото Мауер при отворањето на изложба на Јозеф Бојс во Менхенгладбах говори:

„Флуkтоацијата спречува нештата да бидат преобразени во култ, нешто да добие апсолутно значење. Тоа и опонира на триумфалноста, бидејќи таа е најголемата грешка во животот и во политиката, тоа креира нови хитлери, и нови стаљини, тоа ја креира новата апсолутистичка држава која ја креира новата светска војна. И на крајот тоа што е флуkтуирачко, скршено, неупотребливо и можно - тоа е она што се спротивставува на лажниот апсолутизам!“

Искра Ефтимова